

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A6-0090/2007

28.3.2007

VERSLAG

over huisvestingsbeleid en regionaal beleid
(2006/2108(INI))

Commissie regionale ontwikkeling

Rapporteur: Alfonso Andria

PR_INI

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	11
PROCEDURE	15

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over huisvestingsbeleid en regionaal beleid (2006/2108(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de reglementering van de structuurfondsen voor de periode 2007-2013,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 26 september 2006 over een thematische strategie voor het stedelijk milieu¹,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 13 oktober 2006 over de stedelijke dimensie van de uitbreiding van de Gemeenschap²,
- gezien de resolutie van 12 februari 2001 van de Raad over de kwaliteit van de architectuur in de stedelijke en landelijke omgeving³,
- gezien de mededeling van de Europese Commissie over het cohesiebeleid en de steden - de bijdrage van steden en agglomeraties tot groei en werkgelegenheid in de regio's (COM(2006)0385),
- gezien de mededeling van de Europese Commissie over een thematische strategie voor het stadsmilieu (COM(2005)0718),
- gezien het Groenboek van 22 juni 2005 van de Europese Commissie over efficiënte energie - "meer doen met minder" (COM (2005)0265),
- gezien het Akkoord van Bristol van 7 december 2005, dat een goed ontworpen en goed gebouwde kwaliteitsvolle stadsomgeving als één van de acht kenmerken van een duurzame stad noemt,
- gezien het Sociaal Handvest van de Raad van Europa in zijn herziene versie (Europese Verdragen ETS 163), dat op 3 mei 1996 in Straatsburg ondertekend is,
- gezien het Europees Handvest van de huisvesting, dat op 26 april vorig jaar door zijn Interfractiewerkgroep stadsbeleid en huisvesting (URBAN) goedgekeurd is,
- gezien de Verklaring van Vancouver inzake menselijke nederzettingen, afgekondigd tijdens de Conferentie van de Verenigde Naties over menselijke nederzettingen (Habitat I) van 31 mei tot 11 juni 1976 in Vancouver,
- gezien de verslagen van het Comité van de Regio's (345/2006) en het Europees Economisch en Sociaal Comité (407/2007), overeenkomstig artikel 117 en 118 van zijn Reglement,

¹ Aangenomen teksten: P6_TA(2006)0367.

² PB C 233 E van 28.9.2006, blz. 127.

³ PB C 73 van 6.3.2001, blz. 6.

- gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie regionale ontwikkeling en het advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A6-0090/2007),
- A. overwegende dat het gebrek aan degelijke huisvesting tegen betaalbare prijzen het leven van de burgers rechtstreeks raakt en hun mogelijkheden tot sociale integratie en mobiliteit beperkt in zowel stedelijke als landelijke gebieden,
 - B. overwegende dat een groot aantal Europese steden met grote huisvestingsproblemen te kampen heeft : te groot of te klein aanbod, afhankelijk van het gebied of het land, aanwezigheid van daklozen, snel stijgende aankoop- en onderhoudsprijzen, gebouwen in slechte staat ; en dat slecht onderhoud dikwijls tot afbraak van het bestaand huizenbestand leidt, hetgeen bij ontstentenis van een geïntegreerde ontwikkelingsstrategie nieuwe ongelijkheden in de stedenbouwkundige planning met zich mee kan brengen,
 - C. overwegende dat het probleem van het wonen in de stad tegen de bredere achtergrond van de stadsplanning te zien is, en dus in verbinding met de verarming van bepaalde wijken, de achteruitgang van het milieu (door vervuiling van lucht en water, lawaai, afval, verkeersopstoppingen enz.), uitvoeringsproblemen bij de openbare dienstverlening, bereikbaarheid, veiligheid, enz.,
 - D. overwegende dat de moeilijkheden om een goede woning te vinden een oorzaak van sociale segregatie en gettovorming zijn,
 - E. overwegende dat de demografische evolutie en het wegtrekken van de bevolking in sommige gebieden kunnen leiden tot daling van de woningvraag, leegstand en vooral achteruitgang van de culturele infrastructuur, waardoor de levenskwaliteit in de betreffende gebieden verslechtert en er hoofdzakelijk sociaal achtergestelde groepen wonen,
 - F. overwegende dat het gelijktijdig optreden van factoren als lage inkomens, hoge energieprijzen en slechte verwarming en isolatiesystemen op armoedig energieverbruik en afsluiting van energieleveringen uitloopt,
 - G. overwegende dat het huisvestingsprobleem niet enkel woningbouw, maar ook sociale infrastructuren (culturele centra, bibliotheken, stadions, ontmoetingsplaatsen, enz.) omvat, die een belangrijke rol spelen in de sociale integratie en de strijd tegen het gevoel van vervreemding, dat bijzonder veel voorkomt in grote stedelijke agglomeraties,
 - H. overwegende dat sociaal isolement haaks op het Europees sociaal model staat,
 - I. overwegende dat de vitaliteit van de stadscentra en -wijken, en het weefsel van beschermde gebouwen behouden moeten blijven,
 - J. overwegende dat de uitbreiding van de steden een groot aantal sociale en economische problemen veroorzaakt door haar gevolgen voor vervoer (overbezetting van openbaar vervoer, afhankelijkheid van het bezit van eigen wagen), milieubescherming (hoger energieverbruik, vervuiling) en de beschikbaarheid van dienstverlening,

- K. overwegende dat het van belang is om de toestand van verlaten industriegronden te verbeteren en er een nieuwe bestemming aan te geven en onbebouwde gebieden te beschermen,
- L. overwegende dat de financiële hulpmiddelen van het cohesiebeleid de ruimte in de stad tot ontwikkeling helpen brengen door openbare ruimten in hun functie te helpen herstellen, maatregelen te treffen om de veiligheid te verzekeren en delinquentie te voorkomen, campagnes voor efficiënt water- en energieverbruik te voeren, sociale integratie te ondersteunen, enz.,
- M. gezien de specifieke problemen die zich in grote geprefabriceerde gebouwen voordoen, zowel wat betreft de kwaliteit van de woongegelegenheid als de problemen om de infrastructuur op peil te houden (financiering van onderhoud en vernieuwing en de best bruikbare technieken en technische hulpmiddelen zoeken),
- N. overwegende dat de nieuwe verordening op het Europees fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) in de nieuwe lidstaten de huisvesting in een aantal specifieke gevallen in aanmerking neemt¹,
- O. gezien de problemen met de eigendomsstructuur van de woongegelegenheid, vooral als gevolg van onaangepaste regelgeving voor huurovereenkomsten en eigendomsoverdracht in een aantal lidstaten,
- P. gezien het zevende kaderprogramma onderzoek²,
- Q. gezien de financiële initiatieven JEREMIE³ en JESSICA⁴, die respectievelijk in samenwerking met het Europees investeringsfonds (EIF) en de Europese investeringsbank (EIB) opgesteld zijn,
- R. overwegende dat de huisvesting voor heel wat werkgelegenheid in de bouwsector zorgt, maar ook door vernieuwing, verbouwing, buurtdiensten en financiële dienstverlening,
- S. overwegende dat de Raad van ministers van werkgelegenheid, sociale zaken, volksgezondheid en verbruikersbescherming de problematiek van de daklozen en de uitsluiting in de huisvesting tot prioriteit in de EU-strategie voor sociale integratie en sociale bescherming verheven heeft,
- T. overwegende dat investeringen in sociale woningen nu en in de toekomst van essentieel belang zijn om huisvesting te bieden voor veel mensen die anders niet op de woningmarkt terecht kunnen,
1. beschouwt het recht op aangepaste huisvesting tegen een redelijke prijs als een belangrijk grondrecht, dat in verschillende internationale handvesten en grondwetten van de lidstaten

¹ Verordening (EG) nr. 1080/2006 van 5 juli 2006 van het Europees Parlement en de Raad over het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling: artikel 7, lid 2 en overwegingen 5 en 6.

² Zevende kaderprogramma voor onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (2007-2013).

³ Gezamenlijke Europese hulpmiddelen voor zeer kleine tot middelgrote ondernemingen.

⁴ Gezamenlijke Europese steun voor duurzame investeringen in stadsgebieden.

als zodanig erkend wordt;

2. is van mening dat de renovatie van woningen voor sociale doeleinden en om redenen van energie-efficiëntie niet alleen een stedelijk probleem is en dat de wijdverbreide huisvestingsproblemen in de landelijke gebieden, inzonderheid in de nieuwe landen van het cohesiebeleid, alle nodige aandacht moeten krijgen;
3. wenst dat er op Europees niveau een reeks kwaliteitsindicatoren vastgelegd worden die het begrip "goede huisvesting" omschrijven;
4. wijst erop dat het van belang is dat de Europese unie een Europees handvest voor de huisvesting aanneemt, met als uitgangspunt de werkzaamheden van zijn interfractiewerkgroep stadsmilieu en huisvesting (URBAN) en het handvest dat goedgekeurd is door de fracties die eraan meegewerkt hebben;
5. benadrukt - in de context van de strategie van Lissabon - dat het recht op woonsubsidies en andere sociale rechten verder uitgebouwd moeten worden om daadwerkelijke mobiliteit van de werknemers mogelijk te maken;
6. hoopt dat de nationale en plaatselijke verantwoordelijken maatregelen goedkeuren om jongeren een eerste woning te helpen vinden;
7. vraagt de Europese Commissie om in haar denkwerk over de steden en de duurzame ontwikkeling van de regio's de huisvesting niet uit het oog te verliezen en ze ook in het arbeidsprogramma van de interne werkgroep tussen de verschillende diensten op te nemen, die opgericht is om de beleidsvoering voor de stedelijke dimensie te coördineren;
8. wijst op het belang van de veiligheidsproblemen:
 - criminaliteit, vooral in de achtergestelde wijken,
 - gebouwen (bouwnormen en gebruiksregels),
 - infrastructuur voor stroom- en gasdistributie, waterleiding, riolering en verwarming (veiligheid van voorhanden voorzieningen en verbeteringstechnieken, en vervanging van verouderde leidingen);
9. is eveneens van mening dat het belangrijk is om de verschillende aspecten van duurzame ontwikkeling (solidariteit, milieu en energie), toegankelijkheid, gezondheid, veiligheid en gebruikskwaliteit op een coherente manier te behandelen, en te waarborgen dat de lasten voor verbetering van de woningen te verenigen zijn met de middelen van de gezinnen;
10. benadrukt het belang van de culturele centra, de interculturele dialoog en gemeenschappelijke projecten voor verscheidene wijken, omdat ze bevorderlijk zijn voor de integratie van de verschillende gemeenschappen in de steden, voorsteden en nabijgelegen landelijke gebieden;
11. wijst er met nadruk op dat het denkwerk tot de specifieke problematiek van de huisvesting en woongelegenheden op het platteland uitgebreid moet worden om een evenwichtig beleid voor ruimtelijke ordening te stimuleren dat de afgelegenheid en ontvolking van landelijke gebieden tegengaat, vooral gezien de talrijke gebreken waar ze van te lijden hebben, zoals lage inkomens, verspreide bebouwing en vervallen huizen, tekort aan huurwoningen en

sociale en andere woongelegenheid;

12. wijst met nadruk op de woonproblematiek in de kleinere steden ; is van mening dat de rurale bevolking zich niet alleen tot de kleine steden aangetrokken voelt omwille van de werkgelegenheid, maar ook omdat er een hoger onderwijs- en kwalificatieniveau gehaald kan worden en omdat ze beantwoorden aan culturele en gezondheidsbehoeften ; benadrukt dat de uitbouw van die rol van de kleine steden ondersteuning verdient, omdat hij nauw verbonden is met de herstructurering van de landelijke gebieden, in het bijzonder voor gezondheidsdiensten, secundair onderwijs, ontwikkeling van KMO's, toerisme, kuuroorden, enz.;
13. is van mening dat het in een landelijke omgeving onmisbaar is om de aankoop, herstelling of renovatie van oude gebouwen aan te moedigen en de openbare en privé instanties te steunen die advies en individuele begeleiding bieden voor de vestiging van particulieren en beroepsmensen, en het aanbod aan nieuwe of gerenoveerde, publieke of private, sociale woningen te verbeteren;
14. spoort de Europese Commissie aan om een studie te verrichten, en de lidstaten om hun gegevensvergaring voor de huisvestingskosten en -behoeften en de woningmarkt in het algemeen te verbeteren met inachtneming van de heterogene gebruikmaking van het huizenbestand, de veranderingen van de traditionele samenstelling van het gezin en de bijzondere situatie van de jongeren ; vraagt de lidstaten verder om bij de planning en herstructurering van huisvestingsprojecten en gegevensvergaring de beschikbaarheid en gebruiksfrequentie van de technische, sociale, culturele en transportinfrastructuur in aanmerking te nemen
15. benadrukt dat, gelet op het subsidiariteitsbeginsel, de huisvestingsproblemen als nationale kwestie voornamelijk op lokaal niveau aangepakt moeten worden en dat er tegen die achtergrond steun gegeven moet worden aan de gemeenten;
16. meent dat het geboden is, gezien de complexe factoren die de huisvesting beïnvloeden, om een geïntegreerde benadering te hanteren - met als uitgangspunt de principes van subsidiariteit en nabijheid - zodat er verschillende elementen tegelijk aangebracht kunnen worden om het vinden van een woning te vergemakkelijken en de bouwkwaliteit, levenskwaliteit voor alle generaties, en de aantrekkelijkheid van zowel de landelijke als de stadsomgeving te verbeteren;
17. vestigt er de aandacht op dat het merendeel van de sociale woningen zich niet bevindt in een gezonde omgeving en dat de kwaliteit van de behuizing geen goede levensomstandigheden verzekert, zodat de ontwikkelingsmaatregelen die gefinancierd worden door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, niet alleen gebruikt moeten worden om de huisvesting te verbeteren, maar ook de gezondheid en omgeving van de bewoners van sociale woningen, om hun levenskwaliteit te helpen verbeteren;
18. denkt dat een geïntegreerde benadering ook meer kans van slagen biedt als ze door de plaatselijke en regionale overheden gevolgd wordt, die een totaalbeeld, optimale coördinatie van de beleidsvoering en initiatieven binnen het stadsgebied en een visie van zijn ontwikkeling op lange termijn kunnen bieden; vraagt de lidstaten dan ook, krachtens artikel 11 van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van 11 juli 2006 van de Raad houdende

algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal fonds en het Cohesiefonds, om de steden bij de programmering en aanwending van de structurele financiering te betrekken die bestemd is om de vormen van stadsbeleid die volgens de beleidsprogramma's in aanmerking komen, te helpen financieren, en om de uitvoering van het beleid aan de steden over te laten;

19. nodigt de lidstaten en/of hun plaatselijke autoriteiten uit, gezien de aanbeveling "Gezondheid in elk beleidsonderdeel" van Finland als voorzitter, om erop toe te zien dat de lokale overheden bij het opstellen van de huisvestingsprogramma's met steun van de Gemeenschap, een evaluatie maken van de gevolgen voor de gezondheid, zodat sociaal achtergestelde personen van een woonomgeving voorzien worden die uit milieu- en gezondheidsoogpunt te verantwoorden is ;
20. benadrukt dat er dialoog en overleg tussen de verschillende niveaus van plaatselijke en regionale overheden en regering nodig zijn om de samenhang en sociale verantwoordelijkheid van het overheidsoptreden te verzekeren, dat moet uitgaan van horizontale coördinatie (van alle vormen van huisvestingsbeleid van de Gemeenschap), verticale coördinatie (van het huisvestingsbeleid op verschillende niveaus - Europees, nationaal, regionaal en plaatselijk) en algemene coördinatie (van overheid, sociale en economische belangengroepen en maatschappelijk middenveld) ; wenst ook ruime inspraak van de inwoners en hun organisaties om gemeenschappelijke keuzen voor herstel, nieuwe ontwikkeling, beheer en behoud van de stedelijke omgeving te kunnen treffen;
21. dringt aan op betere coördinatie van de geldstromen en beleidsvormen die van invloed zijn op de huisvesting, en er vooral op te letten dat de maatregelen met de steun van het EFRO en de financiële instrumenten JESSICA en JEREMIE, het zevende kaderprogramma onderzoek & ontwikkeling en andere Europese, nationale, regionale en plaatselijke initiatieven voor huisvesting en stadsvernieuwing onderling aanvullend werken, en er vooral ook voor te zorgen dat de woongelegenheden in de historische stadswijken gemoderniseerd en gerenoveerd worden ;
22. hoopt - tegen de achtergrond van de herziening van de verordeningen op het cohesiebeleid, die gepland is voor 2009 - dat het debat over uitbreiding van de toegang tot de Europese fondsen voor de renovatie van sociale woningbouw tot alle lidstaten, om energie te sparen en het milieu te beschermen - momenteel alleen beschikbaar voor bepaalde landen - heropend wordt, aangezien de huisvestingsbehoeften een kritiek aspect zijn in heel Europa ; vraagt de Europese Commissie en de EIB om het initiatief JESSICA op dezelfde manier in alle landen uit te voeren, ook voor huisvesting in een geïntegreerde benadering van de ontwikkeling;
23. moedigt de belanghebbende lidstaten aan om volledig gebruik te maken van de middelen voor huisvesting in het EFRO;
24. verzoekt de Commissie om er bij de controle op het optreden van de structuurfondsen op toe te zien dat overweging 6 van Verordening (EG) nr. 1080/2006 bij de financiering van de woningbouw met gebruikmaking van de Europese structuurfondsen volledig uitgevoerd wordt en dat de gesubsidieerde woningbouw, met sociale huurprijzen en toezicht op de huurprijzen naar verhouding van de overheidssteun, goede behuizing ter

beschikking van sociaal achtergestelde groepen stelt;

25. bevestigt zijn steun voor beter partnerschap tussen de overheden, sociale en economische belangengroepen en het maatschappelijk middenveld en wijst met nadruk op de mogelijkheden van publiekprivate samenwerking, vooral bij de modernisering van geprefabriceerde gebouwen en het herstel van verlaten industrieterreinen
26. geeft zijn steun voor de campagne voor duurzame energie van de Europese Commissie om de Europese burger het belang van minder energieverbruik voor huishoudelijke doeleinden te laten inzien ; vraagt van de Europese Commissie ook een uitgebreide informatiecampagne naar aanleiding van het beleidsplan rationeel energieverbruik;
27. vraagt de Europese Commissie om de bekendmaking van nieuwe technieken en doelmatiger bouw materiaal in de huisvesting te verbeteren zodat er minder energieverbruik nodig is;
28. dringt er bij de Europese Commissie op aan om het pilootinitiatief voor sociale huisvesting in het kader van het SAVE-programma (1) een praktisch vervolg te geven en de geselecteerde projecten met voorbeeldfunctie voor rationeel energieverbruik te steunen en in ruimere kring bekend te maken;
29. wijst erop hoe belangrijk het is om in het huisvestingsbeleid goede werkwijzen onderling uit te wisselen en dringt er bij de Europese Commissie op aan om voor de huisvesting thematische netwerken uit te bouwen naar het voorbeeld van die voor het programma URBACT; ziet daarbij met belangstelling naar haar initiatief "regio's voor economische verandering" uit (COM(2006)0675) en wacht op de bekendmaking van de praktische uitvoeringswijzen;
30. dringt er bij de Europese Commissie op aan om in officiële alle talen van de Unie een internetpagina te creëren die als discussie- en uitwisselingsforum voor informatie en goede beleidspraktijken kan dienen, naar het voorbeeld van het Europees informatienetwerk voor het stadsbeleid (EUKN);
31. vraagt de Europese Commissie om een studie over de bevoegdheidsverdeling tussen nationaal, regionaal en plaatselijk niveau en het juridisch raamwerk voor de huisvesting in alle lidstaten uit te voeren ; meent dat zo'n studie doordachte besluiten mogelijk maakt en mogelijke beleidsterreinen voor de Europese Unie in de huisvesting kan aanwijzen, zodat het beleid van de Gemeenschap in vergelijking met de nationale, regionale en plaatselijke beleidsvormen een echte toegevoegde waarde vertegenwoordigt;
32. verdedigt met kracht het idee van administratieve vereenvoudiging op alle niveaus om ruimtelijke ordening en gebruikmaking van het territorium doelmatiger te maken;
33. benadrukt het belang van de opleiding van de uitvoerders van het beleid ter plaatse, o.a. met speciale vorming in stadsplanning, bouw, renovatie, beheer en behoud van het bestaande woningbestand, en verheugt zich over de financiering van vormingscursussen door het Europees Sociaal fonds (ESF) ;
34. benadrukt dat de verantwoordelijken voor het territoriaal beleid bij de ruimtelijke

ordening en de programmering van het beleid en zijn uitvoering rekening moeten houden met de toegankelijkheid en bereikbaarheid van woningen, openbare diensten en stedelijk vervoer voor gehandicapten en moeten zorgen voor speelpleinen en recreatievoorzieningen voor kinderen en jongeren;

35. moedigt de EIB-groep en de Europese Commissie aan om met behulp van het JEREMIE-instrument en in wederzijds samenspel met het Jessica-initiatief een strategie te ontwikkelen om de opleving van de bouwsector te stimuleren, vooral in de nieuwe lidstaten, omdat ze daarmee structurele hulp voor de uitbreiding van de woongelegenheid met gebruikmaking van plaatselijke en regionale hulpmiddelen voor stadsontwikkeling kunnen verlenen;
36. dringt er bij de nationale, regionale en plaatselijke overheden op aan om de verscheidenheid in de toestand van steden en andere gebieden in de lidstaten in te zien en te erkennen en hun verschillende vormen van huisvestingsbeleid volgens het principe van leefbaarheid op lange termijn op te stellen of te herzien;
37. verzoekt de nationale, regionale en plaatselijke autoriteiten om zich dringend met één van de prioritaire doelstellingen van het huisvestingsbeleid bezig te houden en meer bepaald het daklozenprobleem op te lossen;
38. verzoekt zijn Voorzitter om deze resolutie te laten toekomen aan de Raad, de Europese Commissie, de regeringen van de lidstaten, het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

TOELICHTING

Hoewel het Verdrag de Europese Unie geen specifieke bevoegdheden voor de huisvesting toekent, hebben tal van Europese beleidsonderdelen (vooral milieu, energie, vervoer, sociaal beleid of maatregelen voor de gemeenschappelijke markt) een directe of indirecte weerslag op de huisvestingsomstandigheden in de verschillende lidstaten.

Maar de nieuwe regelgeving van het EFRO voor 2007-2013 maakt de huisvesting in de nieuwe lidstaten in een aantal gevallen subsidieerbaar (artikel 7 § 2 en overweging 5 en 6), zodat de Europese Unie *de facto* een deel van de verantwoordelijkheid voor het huisvestingsbeleid krijgt.

Huisvesting sluit bovendien bij een bredere bespiegeling over de aantrekkelijkheid van de steden en de uitbreiding van hun groeipotentieel en mogelijkheden om banen te creëren aan, en op die manier ook bij hun bijdrage tot de uitvoering van de agenda van Lissabon. De bijdrage van de steden tot de groei en werkgelegenheid wordt in de Europese beleidskeuzen voor integratie eveneens benadrukt.

Het Europees Parlement heeft zich reeds in meerdere resoluties¹ uitgesproken voor concrete maatregelen die de ontwikkeling van het stadsmilieu bevorderen, en meer verantwoordelijkheid voor de plaatselijke besluitvormers die beheersplannen en plannen voor het stadsvervoer moeten opstellen om de levenskwaliteit in hun stad te verbeteren.

Het Europees Handvest voor de huisvesting, op 26 april 2006 goedgekeurd door de interfractiewerkgroep stadsbeleid & huisvesting (URBAN) van het Europees Parlement, definieert huisvesting als één van de eerste levensbehoeften, een fundamenteel sociaal recht dat aan de grondslag van het Europees sociaal model ligt, en een bestanddeel van de menselijke waardigheid.

Het komt er dan ook op aan om de factoren aan te wijzen die van invloed op de huisvesting zijn om een sociaal verantwoordelijk beleid te kunnen voeren en ervoor te zorgen dat de woongelegenheden binnen het bereik van iedereen komt. Het is de bedoeling om ruimtelijke segregatie en gettovorming tegen te gaan en een antwoord op de sociaal-economische uitdagingen te vinden die met de vergrijzing van de bevolking gepaard gaan, terwijl de huisvesting in het ruimer perspectief van duurzame stadsontwikkeling geplaatst wordt.

Dit verslag wil het denkwerk over de huisvesting rond drie spilpunten concentreren :

1. de sociale dimensie
2. de milieu- en energiedimensie
3. de coördinatie-dimensie

¹ Resolutie van het Europees Parlement inzake een thematische strategie voor het stadsmilieu (2006/2061(INI)) en resolutie van het Europees Parlement inzake de stedelijke dimensie in de context van de uitbreiding van de Unie (2004/2258(INI)).

1. Sociale dimensie

Het tekort aan fatsoenlijke huisvesting tegen een betaalbare prijs, terwijl huisvesting volgens het Europees Handvest van de Huisvesting als een fundamenteel recht te beschouwen is, heeft een rechtstreekse invloed op het leven van de burgers, aangezien het hun mogelijkheden op sociale integratie en hun keuzen voor studie, opleiding en beroepsontwikkeling beperkt.

Dat heeft op zijn beurt een invloed op het concurrentievermogen, de werkgelegenheid en de economische ontwikkeling in het algemeen. De woningprijzen hebben de 10 laatste jaren in bijna alle EU-landen een constante stijging te zien gegeven, zodat de gezinnen minder mogelijkheden hebben om hun inkomen aan andere goederen te besteden, wat op lange termijn de groei afremt.

Vooraf de problematische beschikbaarheid en kwaliteit van de huisvesting veroorzaken sociale segregatieproblemen : de armsten blijven in probleemzones wonen en er toestromen, terwijl de rijksten naar andere buurten uitwijken. In die context moet eveneens de problematiek van dak- en thuisloosheid en sociale integratie van migranten, zowel uit andere gebieden van de Europese Unie als uit derde landen, gezien worden, evenals het probleem van de voorsteden, dat zich in de opeenvolgende golven van geweld in de steden van verschillende lidstaten manifesteert.

In zo'n situatie kan de cultuur een waardevol instrument zijn om de integratie van de verschillende gemeenschappen die in de steden en voorsteden wonen te bevorderen. Oprichting van culturele centra of samenwerkingsprojecten tussen verschillende wijken kunnen een interculturele dialoog op gang brengen, vooral in steden en voorsteden waar veel migranten wonen en de integratieproblemen het scherpst zijn. Het is dan ook essentieel om in een geïntegreerde benadering van planning en stadsvernieuwing aandacht aan culturele activiteiten te besteden.

Sociale uitsluiting druist tegen het Europees sociaal model in, dat elke burger toekomstperspectieven moet bieden. Er moet dan ook voor grotere sociale samenhang gezorgd, en zeer in het bijzonder op de integratie van jongeren en ouderen gelet worden. Dat sluit aan bij een herwaardering van de relaties tussen historisch centrum en stadsrand, welgestelde en arme wijken, stad en achterland.

De huisvestingssector zorgt op zich ook voor veel werkgelegenheid, zowel in de eigenlijke bouwactiviteit als in de renovatie, inrichting, buurtdiensten en financiële dienstverlening.

2. Milieu en energie

De ontwikkelingsstrategie voor stedelijke huisvesting past in de ruimere context van een algemene strategie voor stadsontwikkeling. Huisvestingsproblemen blijven niet beperkt tot de eigenlijke bebouwing en inrichting van het grondgebied, maar worden eveneens sterk beïnvloed door slechte stadsplanning waardoor bepaalde wijken, die te kampen hebben met aantasting van het milieu (lucht- en waterverontreiniging, lawaai, afval, overlast, enz.) en gebrekkige overheidsdiensten, slechte bereikbaarheid en veiligheid, enz. steeds minder aantrekkelijk worden en in armoede vervallen.

De verarming wordt vaak nog versterkt door energieproblemen. De stijgende energieprijzen leiden enerzijds wel tot rationalisering van het gebruik (maatregelen en technieken voor

energiebesparing en invoering van duurzame energie, ontwikkeling van nieuwe energiebronnen, enz.). Maar anderzijds leidt de combinatie van lage inkomens, hoge energieprijzen en ontoereikende verwarmings- en isolatiesystemen tot verschijnselen als "energie-armoede"¹ en afsluiting van energieleveringen. Een belangrijk gegeven is dat de grootste mogelijkheden tot energiebesparing in de huisvesting te vinden zijn, waar ze op 27 % van het verbruik geschat worden, zoals de Europese Commissie in haar beleidsplan energie benadrukt.

Voorts valt ook de impact van de ruimtelijke uitzaaiing op de vorm van de stad op. Het verlaten van de stadscentra en de groei van de voorsteden leveren tal van organisatorische problemen op en hebben vooral invloed op het vervoer (overbezetting van openbaar vervoer, afhankelijkheid van privé vervoer), de bescherming van het milieu (toegenomen energieverbruik, vervuiling door personenauto's) en de beschikbaarheid van dienstverlening, hetgeen weer gevolgen heeft voor de sociale en economische situatie van de stad en haar bewoners.

De aantrekkelijkheid van de woningen hangt van de beschikbaarheid van efficiënte, goedkope en functionele vervoermiddelen tussen woon- en werkplaats af. De hele bevolking moet dan ook over vervoermiddelen kunnen beschikken die de eigen auto vervangen.

Ook de bereikbaarheid van diensten vanuit de woning (vooral sociale en gezondheidsdiensten, scholen, winkels en overheid) is van wezenlijk belang. In dat opzicht moet er bijzondere aandacht naar de achtergestelde buurten gaan, die vaak over weinig buurtdiensten beschikken en slechte verbindingen met verder afgelegen diensten hebben.

Ook de veiligheid van de stad speelt een voorname rol in de aantrekkelijkheid van de Europese steden. Daarom is het belangrijk om beleidsinstrumenten in de strijd tegen de criminaliteit te ontwikkelen, vooral in achtergestelde wijken. Zo kan de renovatie van openbare ruimten criminaliteit voorkomen en voor meer veiligheid zorgen. Om zo'n beleid te kunnen uitvoeren, moeten er kwalitatief hoogstaande gegevens en statistieken voorhanden zijn zodat het te voeren beleid beter omlijnd kan worden.

Ook van belang is de veiligheid van de infrastructuur voor elektriciteits- en gasdistributie, maar ook van water en rioleringen, zowel wat betreft hun eigenlijke beschikbaarheid als de veiligheid van de bestaande systemen en de renovatietechnologieën die in gebruik zijn. Dat geldt vooral voor de nieuwe lidstaten van Midden- en Oost-Europa, waar de gebouwen doorgaans aan de vigerende veiligheidsnormen aangepast moeten worden.

3. Coördinatie

In de gegeven context dat de verschillende problemen met elkaar verweven en vervlochten zijn, moet er een geïntegreerde benadering gehanteerd worden, die van het subsidiariteits- en nabijheidsbeginsel uitgaat, waarmee verschillende elementen die bepalend zijn voor de levenskwaliteit en aantrekkelijkheid van het stadsmilieu, tegelijk gewaarborgd kunnen worden aan de hand van een gemeenschappelijke, participatieve methodologie die aansluit bij de agenda van Lissabon en Göteborg.

Een dergelijke aanpak kan het best door de plaatselijke overheid gerealiseerd worden, die een

¹ Er is sprake van "energie-armoede" als meer dan 10% van het inkomen dient om de energiefacturen te betalen.

totaalbeeld, optimale coördinatie van de beleidskeuzen en initiatieven die in de agglomeratie uitgevoerd worden, en een visie van de stadontwikkeling op lange termijn kan bieden.

Om die benadering te kunnen ondersteunen, moet er uitgegaan worden van horizontale coördinatie (tussen alle Europese beleidslijnen voor de huisvesting), verticale coördinatie (tussen de instanties die zich op verschillende niveaus – Europees, nationaal en plaatselijk – met huisvesting bezighouden) en gemengde coördinatie (tussen overheden, sociaal-economische instanties en het maatschappelijk middenveld).

De steden, regio's en lidstaten dienen bovendien over een uitwisselingsmechanisme voor ervaringen en "goede praktijken" in het huisvestingsbeleid te beschikken, op basis van de lering die uit het URBACT-programma getrokken is, dat momenteel zeventien thematische netwerken en verschillende werkgroepen telt.

Vooraf de beste praktijken van nationale, regionale en plaatselijke overheden moeten naar waarde geschat en bekend gemaakt worden, zodat de bewuste strategie concreet verwezenlijkt wordt, rekening houdend met de verschillende situaties ter plaatse. Dat mechanisme, één van de voornaamste meerwaarden op Europees niveau, kan dan dienen om een permanente leercyclus in te voeren.

Gezien de complexiteit van de materie en de noodzaak om een geïntegreerde benadering op plaatselijk niveau te plannen en uit te voeren, bestaat de meerwaarde van de Europese bijdrage in vergelijking met de nationale, regionale en plaatselijke bevoegdheden niet in wetgevende initiatieven die aan de uiteenlopende behoeften en situaties van de steden voorbijgaan, maar in de invoering van een systeem om de uitwisseling en overdracht van goede praktijken tussen de lidstaten te ondersteunen.

PROCEDURE

Titel	Het huisvestingsbeleid en regionaal beleid
Procedurenummer	2006/2108(INI)
Commissie ten principale Datum bekendmaking toestemming	REGI 18.5.2006
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	EMPL 16.11.2006
Geen advies Datum besluit	EMPL 23.1.2007
Nauwere samenwerking Datum bekendmaking	
Rapporteur(s) Datum benoeming	Alfonso Andria 2.5.2006
Vervangen rapporteur(s)	
Behandeling in de commissie	22.11.2006 22.1.2007
Datum goedkeuring	20.3.2007
Uitslag eindstemming	+ : 45 - : 3 0 : 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Tiberiu Bărbulețiu, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Jana Bobošíková, Antonio De Blasio, Vasile Dîncu, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Alain Hutchinson, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Sérgio Marques, Miguel Angel Martínez Martínez, Yiannakis Matsis, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Maria Petre, Markus Pieper, Wojciech Roszkowski, Elisabeth Schroedter, Stefan Sofianski, Grażyna Staniszevska, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Alfredo Antoniozzi, Jan Březina, Brigitte Douay, Den Dover, Emanuel Jardim Fernandes, Ljudmila Novak, Miroslaw Mariusz Piotrowski, Zita Pleštinská, Christa Prets, Toomas Savi, László Surján, Károly Ferenc Szabó, Nikolaos Vakalis
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Věra Flasarová
Datum indiening	28.3.2007
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	